

ACTA MOLDAVIAE MERIDIONALIS
VASLUI
XXI, 1999

DESPRE UN RAPORT ASUPRA FRANCMASONERIEI
EDITAT DE POLIȚIA ROMÂNĂ DIN ANUL 1941

Ioan SPĂȚAN

NOTĂ

Prezenta lucrare se bazează pe următoarele lucrări:

1. Francmasoneria în lumina adevărată, Direcțiunea Generală a Poliției, Biblioteca Poliției, nr. 2, București, Imprimeria și legătoria Penitenciarului Văcărești, 1941;
2. Declarația de principii și Constituția Marelui Orient al României, București, 27 mai, 1933;
3. Înaltul Regulament al Consiliului Ordinului, I. C. M. A. A. U., Libertate – Egalitate – Fraternitate, Marele Orient al României, iunie, 1933, București;
4. Ședința solemnă a R. R. – L. L. din Federația ținută în or. Iași la 27 ianuarie 1935, Franc – masoneria – română - unită, Federația Marei Loji Naționale din România cu Marele Orient al României.

*

Conform Constituției Marelui Orient al României, francmasoneria este:

Titlul I:

Declarațiunea de principii

Francmasoneria este o asociație de oameni liberi care se angajează în mod solemn să cultive, să exercite principiile umanitare și să caute adevărul prin studiul științelor.

Ea tinde la perfecțiunea morală și intelectuală, precum și la dezvoltarea materială a tuturor oamenilor, învață caritatea și bunăvoința către cei slabi și își propune realizarea frăției universale. Principiile sale fundamentale sunt legătura frățască, caritatea și adevărul, iar deviza sa este:

LIBERTATE – EGALITATE – ȘI – FRĂȚIE

II.

Francmasoneria se consideră ca o mare familie universală, deși se divide în grupe naționale distincte, fiecare din ele considerând principiile de morală

comune tuturor organizațiilor similare.

Convins că, coordonatele tuturor sforțărilor virtuozose este singura capabilă să aducă la îndeplinire îmbunătățirea de care omenirea are fără îndoială nevoie, Marele Orient al României, face un apel călduros la unirea tuturor oamenilor de bine (oare când am auzit această expresie?), pentru ca prin această unire să se poată naște inițiative de progres totdeauna mai sănătoase, un spirit de ordine totdeauna mai bine înțeles și un sentiment de frăție din ce în ce mai sincer.

III.

Marele Orient al României impune fiecăruia dintre membrii săi obligațiunea să rămână credincios legat de patria sa, să contribuie în măsura puterilor sale la menținerea păcii în interior, să apere libertatea și independența țării sale prin toate mijloacele cinste și legale. De asemenea, fiecare din membrii săi trebuie să colaboreze la sforțările care tind către adevăratele progrese.

Ca cetățean sau ca oaspete al țării, francmasonul nu trebuie să se angajeze niciodată în mișcări sau în orice altă activitate subversivă, îndreptată contra prosperității statului, datorând întreaga supunere oricărui ordin legal precum și autorităților legale stabilite.

IV.

Considerând că apropierea individuale cele mai sincere sunt adesea ori întemeiate pe de o parte de deosebirile de păreri asupra lucrului public, precum și acelora care rezultă din deosebirile de confesiune și credințe, și că pe de altă parte, multe din sforțările generozose privitoare la dezvoltarea pașnică și roditoare a omenirii sunt adesea, ori împiedicate de vehemența luptelor dezlănțuite și întreținute de deosebiri politice, Marele Orient al României, credincios preceptelor Francmasoneriei Universale, declară că își va interzice totdeauna orice amestec în luptele religioase, precum și în politica militară a partidelor.

De asemenea judecând că Loja este un templu pașnic și neutru al cărei prag nu trebuie să fie depășit de pasiunile și adversitățile profane, Marele Orient al României interzice orice discuțiune în materie de politică, religioasă sau confesională în ședințele Lojilor Obedienței Sale.

V.

Marele Orient al României, în concepțiunea sa asupra misiunii pe care este chemat s-o îndeplinească și în numele principiului de respect pe care îl datorește tuturor convingerilor sincere și virtuozose, crede că este dator să cheme în rândul său pe toți aceia care, prin știința, probitatea, inteligența, talentul și puterea lor de acțiune, indiferent de partidele politice, confesiunile și naționalitățile cărora ei ar aparține, ar putea prin colaborarea lor frățască, să devină de o utilitate mai reală pentru țară și omenire.

VI.

Francmasoneria onorează pe Dumnezeu, PUTERE SUPREMĂ, sub numele de: MARELE ARHITECT AL UNIVERSULUI.

Afară de această credință și în virtutea titlului său, francmasonul este obligat să se supună legii morale și dacă el înțelege bine ARTA, nu va fi niciodată un ateu stupid sau un libertin fără credință.

Francmasonii sunt obligați să urmeze acea credință asupra căreia toți oamenii, pot să fie de acord, adică să fie buni, sinceri, modești, harnici și oameni de cinste, prin orice denumire sau credință particulară s-ar putea distinge; de unde urmează că numai francmasoneria devine mijlocul de apropiere, de unire și de adevărată amicitie între oameni, care altfel, ar fi putut rămâne veșnic depărtați.

Francmasonii se consideră ca frații, și credința lor este o alianță frățască.

VII.

Marele Orient al României recunoaște și acceptă în rândul său cu deplină paritate de drepturi și datorii Loji care profesează ritul scoțian simbolic, ritul modern Sfântul Ioan și toate cele recunoscute ca regulate.

El cere tuturor lojilor puse sub obediența sa aderarea la obligațiunea ca lucrările să fie deschise și închise în "Gloria Marelui Arhitect al Universului" și iluminate prin lumini Masonice din care cea mai importantă este Cartea Sacră¹

*

Trecem peste prezentarea francmasoneriei în lumina adevărată a Direcțiilor Generale a Poliției din 1941, dar ne vom opri asupra câtorva capitole începând cu masoneria română și care credem că nu va fi lipsită de interes.

*Data precisă a introducerii francmasoneriei în România nu este bine stabilită. După legenda răspândită de masoni, ea ar fi fost adusă la noi de un misionar italian cunoscut sub numele conspirativ de Carra.

Constatările ulterioare au stabilit că masoneria română reorganizată în Marea Lojă Națională este o filială a lojelor din Ucraina, și a fost creată din ordinul venerabilului acelei loji Serge Marcotoune (un agent comunist care a lucrat² la Praga și Paris în favoarea Sovieticilor).

Iată ce spunea acest individ conform acestui raport și la aceeași pagină:

"Istoricul creațiunii organizației noastre este strâns legat de mișcarea masonică din Ucraina. Circumstanțele făcându-ne să lucrăm pentru triumful aceleiași cauze, fratele nostru, prea ilustrul Jean Pangal a primit de la venerabilul și marele maestru al Marii Loji din Ucraina, fratele Serge Marcotoune, un mandat de delegat general pentru a crea ordinul masonic național român, după Ritul Scoțian Antic și Acceptat³.

La prima pagină a raportului poliției se arată că Marea Lojă Națională a funcționat sub forma Ritului Scoțian, Antic și Acceptat. Articolul 6 din Constituția Marii Loji spunea:

"Ritul Scoțian, Antic și Acceptat aparține Ordinilor Cavalierești și este moștenitorul tradițiilor masonice, păstrând cu sfințenie toate principiile, forța morală și disciplina Ordinului. El a fost constituit în forma existentă din 1941 pe temeiul Marilor Constituții din 1762 și 1786. Ritul Scoțian, Antic și Acceptat este împărțit în 33 grade, gradul 33 fiind Suveran Mare Inspector general. Pentru trecerea de la un grad la altul se cer anumite stagii. Gradele 31, 32 și 33 sunt grade administrative.

Emblemele gradului 1 sunt *uneltele ucenicului, ciocanul*, simbolizând voința și *dalta* simbolizând judecata.

Emblemele gradului 2 sunt *uneltele arhitectului, linia, compasul, cumpăna, echerul*.

În gradul al treilea devine *maestru*.

Dar să profităm de acest raport și să prezentăm două lucruri foarte puțin cunoscute de noi, și anume Loja și Inițierea.

*

Loja (Templul, Atelierul) este celula organică a francmasoneriei; este locul unde se iau hotărâri și se inițiază prozeleții.

Iată ce spune fr. I. T. Ulic, care numără 54 de ani de viață masonică, vorbind despre lojă:

<<Condiția esențială este ca orice local să fie cât mai ferit de curiozitatea

profanilor. Ferestrele nu se vor deschide niciodată în timpul lucrărilor, căci ar suferi accesul privirilor profane. *Secretul este prima caracteristică a ordinului.* În zilele când nu se țin ședințe, se vor deschide seara ferestrele pentru curățenia și aerisirea localului...

Loja se compune din 3 camere:

1. Vestibulul (sala pașilor pierduți), în limbajul nostru un fel de anticameră.
2. Camera de reflexiune (obsură sau de chibzuință).
3. Loja propriu-zisă (Templul sau Atelierul).

De afară se pătrunde în antreu. Este primul loc unde începe să se simtă masoneria. La ușă are două butoane de sonerie, dintre care unul cunoscut numai membrilor lojei, fiind bine ascuns vederii; altul vizibil pentru profani.

Planul lojii:

I. Camera de reflexiune se află totdeauna departe de templu pentru ca la primirea profanului acesta să nu vadă cumva interiorul lui. Este vecină cu vestibulul pentru că, de aici, prin mecanismul secret ce-l posedă loja, se lucrează în camera de reflexiune: se vorbește prin gura crainicului, se mișcă scheletul și se urmăresc mișcările profanilor. Clanța dinăuntru se scoate ca profanul să nu poată ieși singur de aici; pentru siguranță se închide ușa cu un zăvor pe dinăuntru.

Mobilierul:

Pereții, ușa și reforestele tapitate în negru.

Un catafalc cu trei trepte.

Un sicriu fără capac în care se găsește un schelet.

O masă și un scaun simple de lemn.

Tubul secret cu care se vorbește.

Mecanismul secret cu ajutorul căruia se mănuieste scheletul.

Următoarele inscripții scrise cu alb:

1. Dacă curiozitatea te aduce aici, retrage-te.
2. dacă ești capabil a te preface... tremură, te vom descoperi.
3. Dacă sufletul tău a simțit frică... nu mai înainta.
4. dacă te temi a fi luminat asupra defectelor tale... nu te vom primi.
5. Dacă stăruiești... vei fi purificat, vei ieși din abisul întinericului... vei vedea

lumina.

7. Pe sicriu stă scris:

Vezi că sunt schelet uscat,

Spune acum tu muritor

Ce sunt... rege sau muritor.

II. Vestibulul (sala pașilor pierduți, porviz) camera de unde se mănuiesc instrumentele în sala obscură.

III. Loja (templul, atelierul) este sala importantă a sediului. Trebuie să fie cât mai impunătoare, măjestoasă pentru a impresiona cât mai mult.

Este aranjată în felul următor:

La Răsărit (orient) tronul cu 3 – 5 scări al venerabilului (Marele Maestru)

Lojei.

În spatele venerabilului este platforma pentru vizitatori (nu pot fi primiți în vizită decât masonii).

De o parte și de alta și în fața tronului venerabilului sunt locurile secretatului și marelui orator, pe tronul cu 2 – 3 trepte.

În mijlocul templului este altarul Lojei (pe un tron cu 3 trepte), iar împrejurul lui 3 lumini în formă de triunghi.

Pe partea de Nord și Sud se află câte o coloană, numită Jakin și Boaz, în

dreptul cărora se înșiruie frații; în dreptul celor două coloane se află primul și al doilea supraveghetor așezați pe tronuri cu două trepte, executorii ordinelor marelui maestru.

Se mai află: o *piatră brută* - reprezentându-l pe neofit *înainte de inițiere* și o *piatră cioplită* înfățișându-l *purificat* după ridicarea din coșciug. Apoi: trei ciocane pentru venerabil și cei doi supraveghetori; un glob terestru, două echere, benzi negre pentru inițiere, șorturi din piele, cordoane, un buzdugan (pentru maestrul de ceremonii), o sabie mare pentru venerabil, 24 de săbii simple pentru ceilalți, două urne pentru votat cu bile (albe și negre), un port – voce pe masa venerabilului, trunchiul văduvei (un sac) pentru colecta cu bani, sacul cu propuneri (pentru diverse chestiuni), un triunghi cu ochi, un sicriu cu capac, un catafalc cu trei trepte pentru sicriu, tavanul înstelat, iar pereții tapisați în roșu sau negru.

Fiecare persoană și obiect din cele descrise mai sus, are rol bine determinat în funcționarea mecanismului masonic.

Venerabilul conduce lucrările ajutat de supraveghetor. La inaugurarea unei loji venerabilul spune: "*lumină misterioasă și divină... foc sacru... inima universului... principe etern al lumii și al ființelor... Simbol al Marelui Arhitect al Universului* (Satana, Dumnezeuul masonilor), *luminează spiritul nostru*, întărește inimile noastre și împlântă în noi focul dătorilor de viață masonică..."

Inițierea

Actul cel mai important și cel mai solemn al masoneriei este inițierea. Profanul care vrea să fie inițiat, este introdus într-un loc retras (parviz), unde trebuie să depună obiectele metalice pe care le are asupra sa. Este trecut apoi în cadrul sinistru al camerei de reflexiune cu scheletul care se mișcă, craniul care vorbește, sub privirile de Argus al masonilor care privesc efectul făcut asupra neofitului, din spatele ferestrei secrete.

Aici trebuie să-și scrie *testamentul* simbolizând înmormântarea pentru totdeauna a vieții profane, pentru a intra în viața veșnică a masoneriei.

În tovărășia acestor lucruri de dincolo de mormânt și sub influența șoaptelor și zgomotelor misterioase produse de masoni, are ocazia să reflecteze asupra puterii groaznice a masoneriei și la importante secrete pe care le au de păstrat.

După o oră de așa-zisă *petrecere* în acest loc, urmează scena cea mai mare a *inițierii*, a *primirii luminii*, cum zic masonii. Înainte de a fi introdus în templu, neofitul este legat la ochi cu o bandă neagră, inima și umărul stâng precum și genunchiul drept sunt dezvelite, iar piciorul stâng descălțat.

Astfel dezbrăcat este primit să bată la ușa templului.

Marele maestru îl întreabă dacă vrea să devină mason, la care răspunde *da*. Ușa templului se deschide și trebuie să treacă pragul târându-se pe jos. Aceasta simbolizând umilința de care trebuie să fie pătruns profanul la primirea în masonerie, umilință ce trebuie să fie veșnică în raporturile lui cu masoneria.

Cu ochii legați în așa fel încât să nu vadă nici o rază de lumină este introdus în templu. Dacă nu poate să vadă, neofitul poate să simtă și pentru aceasta i se dă în mână o sabie sinuoasă pe care o ține cu vârful sprijinit în piept, în dreptul inimii.

Aceasta simbolizează cât de aproape este moartea de inima aceluia care va trăda tainele masoneriei, iar sinuozitățile sabiei, căile întortocheate și nenumărate prin care aceasta (moartea) îl poate găsi.

Intrat în lojă, trebuie să facă trei ocoluri ale templului numite *călătorii*.

I. *Prima călătorie* mergând cu ochii legați, căutând terenul în dreapta și în stânga, în întunericul de nepătruns în care se află, se simbolizează prin aceasta neantul și haosul în care plutesc cei fără lumină masonică (profanii). În timpul călătoriei

supraveghetorii produc zgomote confuze și misterioase, pentru a înspăimânta pe neofit.

II. *A doua călătorie* începe cu botezul masonic – filozofic simbolizând venirea profanului în lumea nouă a masoneriei. Pornit la drum, zgomotele stranii din prima călătorie sunt înlocuite acum cu zumzet de arme. I se arată prin aceasta forța de neînving a masoneriei.

III. *A treia călătorie* – proba focului – este cea mai importantă. În mijlocul focului, inițiatul trece prin chinuri demne de infernul lui Dante; este purificarea de viața profană și primirea în *raiul masonic*. Numai cei care rezistă acestei probe pot fi primiți în masonerie, căci secretele pe care le au de păstrat cer caracter și nervi neobișnuiți de tari. Simbolul reprezentat prin această probă este sfârșitul ce îi așteaptă pe cei cafe vor ridica mâna împotriva masoneriei.

Proba aceasta sfârșită, i se dă să bea un lichid, care la început dulce, se transformă deodată într-o mare amărăciune. Este totuși silit să bea întregul conținut, pentru a dovedi, odată mai mult tăria și persistența de a fi primit între masoni.

.....
Este invitat apoi să intre în *lanțul de unire* al fraților. Aceasta se face prin donarea unei sume de bani din partea inițiatorului și cu cât suma este mai mare cu atât este un mai bun adept. Scopul acestei colecte, de care nici un inițiat nu scapă, este tot atât de ocult ca și țelurile instituției însăși. Această îndatorire înfăptuită, recipiendarul este condus prin fața altarului lojei, prin trei pași făcuți într-un mod anume și obligat să prezinte următorul jurământ:

"Jur că nu voi releva niciodată secretul francmasonilor altor persoane decât unui frate din lojă și în prezența venerabilului, mare maestru.

În caz de abatere mă supun la următoarea pedeapsă: limba mea să fie smulsă, inima mea străpunsă, iar corpul meu zdrobit și transformat în cenușă, pentru a fi aruncată în vânt, ca prin această pedeapsă să se piardă amintirea că eu am fost membru al societății francmasonilor."

Cu această imagine a jurământului în suflet, legătura este luată de la ochi în timp ce o lumină orbitoare e concentrată asupra lui. După atâta timp fără să fi zărit o rază de lumină, se trezește înconjurat de o mare de foc și cu încetul ochii se obișnuiesc cu lumina. Atunci zărește toate săbiile masonilor ascunși în umbră, îndreptate asupra sa. Este paroxismul amenințării.

O voce ca de tunet îl face să înțeleagă că ceea ce vede este realitate, iar nu vis: *dacă vreodată ne vei trăda, săbiile noastre nenumărate te vor lovi oriunde vei fi.* >>>

Am zăbovit asupra celor de mai sus deoarece sunt momente necunoscute pentru cei mai mulți dintre noi.

Să vedem însă din acest studiu al poliției dacă francmasoneria națională din România (și asta înainte de ultimul război mondial) a fost ea într-adevăr națională sau universală.

Bela Konyodi, preot calvin, *venerabil* al lojei "Prometheus" din București, în ședința Federației ținută la Iași în 13 ianuarie 1935, spunea:

"A sărbători actul unirii (lojilor într-o federație), a cărui îndeplinire ne aduce o vie speranță într-un viitor de frăție, din care trebuie să răsară o atmosferă de pace și bună înțelegere și *să dispară orice dăinuiește între continente, rase, partide politice, confesiuni, clase, familii și indivizi*, dezbrăcându-ne de patimile ce ne ispitesc, cred că e bine *să medităm asupra obligațiilor noastre masonice ce avem de îndeplinit.*"

Din raportul Marelui Secretar Federal, Emil I. Papiniu, ținut în ședința federației la 27 ianuarie 1935, Mare Maestru Federal fiind Mihail Sadoveanu, Mare Orator

Federal a fost Iulian Peter, iar Șeful Secretariatului Federal I. Lubiș, extragem următoarele, tipărite în broșura editată de Francmasoneria română unită după ședința solemnă ținută în Iași, dar și în raportul poliției de care ne ocupăm:

"Noi avem paternitatea principiilor adoptate de democrație, noi am inspirat punctele cardinale ce stau la baza tratatelor de pace, noi am emis ideea și încă de mult, a unei Societăți a Națiunilor și înaintașii noștri au inspirat o federație a Statelor.

.....
Masoneria nu poate fi *națională*. Obediența este expresia ei pur administrativă și numai ea este națională, adică în legătură cu specificul național."⁶

Dar, iată, în sfârșit, concluzia acestui raport al poliției române din ianuarie 1941 luată după decizia dată de Parchetul Tribunalului Ilfov:

"Francmasoneria este o organizație internațională cu scopuri contrarii legilor de încadrare a națiunii în Stat.

Ocultismul cu care își înconjoară activitatea este menit să ascundă publicului conflictul dintre scopul internațional al organizației – mărturisit prin elementul evreiesc covârșitor – și scopul rațional de perfecționare și progres urmărit în mod firesc de orice națiune. Lupta masoneriei apare astfel ca o luptă de distrugere lentă, de minare stăruitoare și de dezagregare națională.

Armele uzitate de francmasonerie în vederea realizării scopurilor ei le constituie în primul rând forța banului și puterea politică.⁷

Cum să încheiem această prezentare?

Iată:

Fr. Sadoveanu propune în încheierea ședinței amintite de noi din 27 ianuarie 1935, și adunarea încuviințează a se adresa o telegramă de omagiu M. S. Regelui Carol al II-lea. Peste 15 ani adresează alte telegrame. Și cui? Aceștia să fi fost oare masonii noștri din această perioadă?

NOTE

¹ Marele Orient al României. Declarația de principii și Constituția, București, 27 mai 1933, p. 3 – 6.

² Direcțiunea Generală a poliției, Biblioteca poliției, nr. 2, Francmasoneria în lumina adevărată, București, 1941.

³ Op. cit., p. 5

⁴ Op. cit., p. 7 – 14.

⁵ Op. cit., p. 22.

⁶ Op. cit., p. 22 – 23.

⁷ Op. cit., p. 32.